

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 9CdoR/2/2024
Identifikačné číslo spisu: 3223200182
Dátum vydania rozhodnutia: 27.05.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Holíč
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:3223200182.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci starostlivosti o maloletú D. A., nar. XX. W. XXXX, v konaní zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou, dieťa rodičov: matky O. A., nar. XX. O. XXXX, I. E. I., W. G. XXXX/X, a otca X. A., nar. XX. W. XXXX, K. G. XXX, zastúpeného advokátom Mgr. Ľubomírom Dvorským, Trenčín, Nám. sv. Anny 361/20-4, o návrhu matky maloletého dieťaťa na zvýšenie vyživovacej povinnosti, vedenej na Okresnom súde Prievidza pod sp. zn. BN-6P/19/2023, o dovolaní otca proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 08. novembra 2023 sp. zn. 13CoP/64/2023, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Prievidza (ďalej aj „súd prvej inštancie“, „okresný súd“) rozsudkom z 26. júna 2023 č. k. BN-6P/19/2023-119 vo výroku I. otcovi maloletého dieťaťa s účinnosťou od 21. februára 2023 zvýšil vyživovaciu povinnosť voči maloletej D. A., nar. XX. W. XXXX z doterajších 100 eur mesačne na sumu 200 eur mesačne, ktorú sumu výživného je otec maloletého dieťaťa povinný poukazovať k rukám matky maloletého dieťaťa, vždy do 20. dňa v tom ktorom kalendárnom mesiaci vopred. Vo výroku II. nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 21. februára 2023 do rozhodnutia súdu v sume 243,57 eura otcovi maloletej D. A., nar. XX. W. XXXX povolil splácať v mesačných splátkach vo výške 10 eur spolu s bežným výživným, počnúc prvým výživným po právoplatnosti rozhodnutia pod následkom straty výhody splátok. Výrokom III. sa zmenil rozsudok Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 3P/18/2021-63 zo dňa 06. júla 2021, právoplatný dňa 16. júla 2021 v časti určenia výšky vyživovacej povinnosti otca k maloletej D. A., nar. XX. W. XXXX. Podľa výroku IV. v prevyšujúcej časti zostáva predchádzajúce rozhodnutie nezmenené. Výrokom V. bolo rozhodnuté tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

1.1. V odôvodnení napadnutého rozsudku okresný súd poukázal v odseku 1. odôvodnenia na návrh matky maloletého dieťaťa, ktorý odôvodnila tým, že od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti došlo na Slovensku k veľkému nárastu cien základných životných potrieb, ktoré ako matka s výnimkou

súdom stanoveného výživného platí výlučne sama. Zvýšené výdavky vznikli matke predovšetkým v súvislosti s nákupom potravín, bývaním, vodou a elektrinou. Zdravotný stav maloletej D. od minulého roka vyžaduje dispenzarizáciu a pravidelné návštevy v detskej pneumologickej ambulancii v Nitre, čím sa opäť finančné potreby maloletej dcéry zvýšili. S maloletou dcérou matka zároveň navštevuje ambulanciu čelustnej ortodoncie v Trenčíne. Ďalej v návrhu matka poukázala na stav, keď maloletá dcéra navštevuje osemročné gymnázium v Bánovciach nad Bebravou a tanečný odbor Základnej umeleckej školy MUZETA v Bánovciach nad Bebravou, ktorého je členkou, školné je 20 eur mesačne, nepravidelné výdavky spojené s účasťou dcéry na tanečných súťažiach, pričom otec maloletej platí iba súdom určené výživné 100 eur mesačne.

1.2. Okresný súd poukázal na vykonané dokazovanie, vyjadrenia matky a otca maloletého dieťaťa na nariadenom pojednávaní, vyjadrenie kolízneho opatrovníka, Správu kolízneho opatrovníka zo dňa 16. mája 2023, potvrdenie o príjme matky u zamestnávateľa A. C. Š. S..X..F., potvrdenie o príjme otca od zamestnávateľa G. S. P. S..X..F., poberanie prídavku na dieťa matkou maloletej v sume 60 eur mesačne od 01. januára 2023 a otcom maloletej rovnako v sume 60 eur mesačne od 01. januára 2023. Okresný súd zistil, že matka maloletej poberá invalidný dôchodok v sume 252,20 eura mesačne. Zo zmluvy o úvere vyplynulo, že matka maloletého dieťaťa spláca úver na bývanie vo výške 35.000 eur s počtom mesačných splátok 240, s termínom konečnej splatnosti úveru 20 rokov odo dňa prvej mesačnej splátky. Z dohody o vyporiadaní bezpodielového spoluvlastníctva manželov okresný súd zistil, že matka sa zaviazala vyplatiť otcovi maloletej titulom celkového vysporiadania bezpodielového spoluvlastníctva sumu 30.000 eur, a to z hypotekárneho úveru, ktorý bol poskytnutý bankou 365.bank a.s.. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín zo dňa 28. februára 2023 okresný súd zistil, že otec maloletej poberá prídavok na dieťa na dcéru Y. A. od 01. januára 2023 v sume 60 eur mesačne. Y. A. študuje 3. ročník prezenčného štúdia na lekárskej fakulte v odbore zubné lekárstvo Univerzity Palackého v Olomouci a je v akademickom roku 2022/2023. Okresný súd v odseku 18. odôvodnenia napadnutého rozsudku poukázal na výdavky maloletej D. A., v odseku 19. na výdavky otca, v odseku 20. príjmy a výdavky matky, v odseku 21. na lustráciu v bankových inštitúciách.

1.3. Okresný súd poukázal na § 26, § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine, § 52 CMP a vo všeobecnosti uviedol, že zmena pomerov ako hmotnoprávny predpoklad podľa ust. § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine na zmenu predchádzajúceho rozhodnutia o výživnom, môže spočívať na subjektívnych okolnostiach ako aj v objektívnych okolnostiach, ktorá je závislá od ekonomickej situácie. Súdna prax za zmenu pomerov považuje výraznú zmenu v nákladoch na životné potreby oprávneného dieťaťa v závislosti od jeho veku, vzdelávania i rôznych aktivít a kultúrnych potrieb, ako aj ďalšie konkrétne potreby maloletého, ktoré sú povinní uspokojovať jeho rodičia podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Podľa výsledkov vykonaného dokazovania okresný súd zistil, že došlo k zmene pomerov, keď v čase poslednej úpravy vyživovacej povinnosti otec maloletého dieťaťa žil v spoločnej domácnosti s maloletým dieťaťom a podľa pripojeného spisu Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp.zn. 3P/18/2021 v tom čase otec maloletého dieťaťa uhrádzal náklady spojené s bývaním, uhrádzal trvalé príkazy jednotlivých platieb, hradil nájomné (sumou približne 200 eur mesačne), poplatok za energie (sumou 28 eur mesačne), hradil poplatok za internet, telefón, potraviny, pohonné hmoty. Zároveň hradil maloletej poplatok za tanečný krúžok v sume 15 eur mesačne a príspevok na stravu v sume 32 eur mesačne. Týmito platbami si otec maloletej v podstate plnil svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletej D., a to vo výške výrazne vyššej ako v súčasnosti. V súčasnosti otec maloletého dieťaťa nežije v spoločnej domácnosti s maloletou, maloletá D. býva spolu so svojou matkou a ďalšími dvoma sestrami, a teda matka zabezpečuje potrebu bývania pre maloletú v celom rozsahu. Otec maloletého dieťaťa býva v rodinnom dome spolu so svojimi rodičmi, kde jeho mesačný výdavok na bývanie predstavuje približne 104,44 eura mesačne, čo je výdavok na bývanie nižší, ako v čase, keď otec maloletého dieťaťa býval v spoločnej domácnosti s maloletou. Iné výdavky na bývanie otec maloletej neuviedol. Okresný súd poznamenal, že otec si v prípade spolužitia s maloletou plnil aj vyživovaciu povinnosť výkonom osobnej starostlivosti, ktorá v čase spolužitia bola nepochybne realizovaná. Vzhľadom k uvedenému ako aj s poukazom na matkou uvádzané skutočnosti týkajúce sa rastu cien vecí bežnej spotreby, ako aj rastu poplatkov, keď príkladom poplatok za tanečný krúžok sa zvýšil zo sumy 15 eur mesačne na 20 eur mesačne, poplatok za stravu v škole zo sumy 32 eur mesačne na sumu 42 eur mesačne, v kontexte so zvýšenými výdavkami na maloleté dieťa, ako aj s poukazom na zmenu vývinových potrieb maloletého dieťaťa (maloletá má toho času 14 rokov, má veku primerané hygienické

potreby, stravovacie potreby, ako aj potreby ošatenia) okresný súd mal za preukázané, že na strane účastníkov konania došlo k zmene pomerov, ktorá odôvodňuje aj zmenu výšky vyživovacej povinnosti.

1.4. Po vyhodnotení otázky o zmene pomerov okresný súd zohľadnil opodstatnené výdavky v súvislosti s výchovou a výživou maloletej D. v prvom rade to, že matka zabezpečuje potrebu bývania, ktorý v celkovej výške 291 eur mesačne predstavuje pre jednu osobu sumu 72,75 eura mesačne. Matka hradí maloletej výdavky so školskou dochádzkou, a to ZRPŠ v prepočte na mesiac 2 eur, zabezpečuje jej potrebné školské pomôcky, u ktorých priemerný výdavok predstavuje 10 eur mesačne, zabezpečuje jej stravu v škole, ktorá je 42 eur mesačne, v domácnosti vo výške 150 eur mesačne, v ktorej sume sú započítané aj desiate, hygienické potreby 35 eur mesačne, školné v sume 20 eur mesačne a kostýmové ako jednorazový výdavok 35 eur, čo predstavuje mesačne 3,50 eura, zabezpečuje potrebnú lekársku starostlivosť, návštevy u odborných lekárov - ambulancie pneumologickej, alergologickej, kardiologickej, zakupuje jej lieky a vitamíny. Výdavok na zdravotnú starostlivosť predstavuje približne mesačne 20 eur. Matka zabezpečuje potrebnú obuv, oblečenie, vreckové maloletej 20 eur mesačne, dobíja jej mobil v sume 10 eur mesačne, výdavky s účasťou na súťažiach predstavujú sumu 465,25 eura, od ktorej sumy okresný súd odpočítal prídavok na dieťa v sume 60 eur a daňový bonus 95 eur, tak výsledná suma zodpovedala čiastke 310,25 eura, ktorá bola rozdelená tak, že osoba, ktorej maloletá nebola zverená do starostlivosti, je povinná znášať 2/3-iny týchto nákladov, čo zo sumy 310,25 eura predstavuje 206,83 eura. Na základe tohto okresný súd dospel k záveru, že suma vo výške 200 eur ako suma výživného je primeraná, ktorá zohľadňuje vek maloletej a jej potreby.

1.5. K tomuto okresný súd v samostatnom odseku 32. odôvodnenia napadnutého rozsudku zohľadnil zárobkové a majetkové pomery otca maloletého dieťaťa, keď mal za to, že je v jeho možnostiach platiť výživné 200 eur mesačne. Príjem otca je 1.000 eur mesačne a prídavok na dieťa v sume 60 eur mesačne. Na plnoletú študujúcu dcéru Y. podľa vlastného vyjadrenia prispieva na potreby sumou 200 eur mesačne, z čoho vyplýva, že časť sumy je v rozsahu 60 eur pokrytá z prídavku na dieťa a časť v rozsahu 140 eur z príjmu otca maloletej. Pravidelné mesačné výdavky otca maloletého dieťaťa boli vyčíslené v sume 995 eur (náklady spojené s bývaním, električka v sume 35 eur, TV a internet v sume 30 eur, poplatok za telefón v sume 30 eur, pohonné hmoty na motorové vozidlo v sume 200 eur, výživné na maloletú D. v sume 100 eur, dohodnuté výživné na dcéru Y. v sume 200 eur, stravu a drogeriu v sume 200 eur, oblečenie v sume 100 eur a dokonca aj záujmy, ktoré otec vyčísľil až v sume 100 eur mesačne). K uvedenému okresný súd zvýraznil to, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. K výdavku na pohonné hmoty v sume 200 eur mesačne okresný súd uviedol, že je neadekvátny a vysoký, keď ide o cestovné iba do práce a naspäť (a to vzdialenosť medzi obcami K. a I. cca 12 km) a na občasnú cestu dcéry Y. k vlaku, čo má predstavovať až 200 eur mesačne. K záujmom a výdavkom na ne vo výške 100 eur mesačne okresný súd uviedol, že tento nemôže mať prednosť pred výživným na maloleté dieťa. Okresný súd mal za to, že otec maloletého dieťaťa môže tento výdavok v sume 100 eur použiť práve na pokrytie potrieb dieťaťa, a to zvýšeného výživného, čím sa jeho finančná situácia nezhorší ani nezmení, ak tento výdavok v sume 100 eur, a to na záujmy otca mu pravidelne mesačne vzniká a otec je schopný tento uhrádzať. Okresný súd zohľadnil aj mieru stretávania sa otca s maloletou, ktorá je nedostačujúca a je iba sporadická. Okresný súd zohľadnil i to, že v rámci vyporiadania bezpodielového spoluvlastníctva manželov matka získala do svojho vlastníctva byt, pričom otcovi bola vyplatená suma 30.000 eur, na vyplatenie ktorej si vzala pôžičku. Otec úvery a pôžičky nemá. Je vlastníkom motorového vozidla, na účtoch má disponibilné zostatky finančných prostriedkov v sume 3.953,75 eura a v sume 2.382,35 eura. Podľa záveru okresného súdu je v schopnostiach a možnostiach otca maloletého dieťaťa hradiť výživné v matkou žiadanej výške.

1.6. Pomery na strane matky maloletého dieťaťa boli zohľadnené v tom, že matka sa každodenne osobne stará o maloleté dieťa. Zabezpečuje jej materiálne, emocionálne potreby a vo výraznej miere sa podieľa na jej výchove. Matka má dve zamestnania, v ktorých dosahuje príjem v priemere 1.129,74 eura a v priemere 208,02 eura u druhého zamestnávateľa. Je poberateľkou invalidného dôchodku zo zdravotných dôvodov, a aj napriek tomu má dve zamestnania, aby dokázala pokryť potreby svojej rodiny. Okrem maloletej D. podporuje bývaním ďalšie dve dcéry. Hoci je príjem matky v porovnaní s otcom vyšší, neznamená to podľa názoru okresného súdu, že automaticky by sa mala matka v prevažnej miere podieľať na výdavkoch na maloletú D., najmä ak otec osobnú starostlivosť o maloletú nevykonáva, stretáva sa s ňou iba sporadicky a podieľa sa na jej výchove v minimálnom rozsahu. Okresný súd preto určil mesačné výživné 200 eur a jeho splatnosť od podania návrhu, čím nedoplatok na výživnom za

obdobie 21. februára 2023 do rozhodnutia okresného súdu predstavuje 243,57 eura, keď od splatného výživného za obdobie od 21. februára 2023 do rozhodnutia súdu v sume 528,57 eura odpočítal sumu 135 eur, sumu 150 eur, ktorými sumami sa otec podieľal na výdavkoch na tanečných súťažiach maloletej D.. Okresný súd konštatoval, že tým došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 3P/18/2021-63 zo dňa 06. júla 2021, právoplatného dňa 16. júla 2021 v časti určenej výšky vyživovacej povinnosti otca k maloletej D.J., nar. XX. W. XXXX a vo zvyšnej časti zostalo predchádzajúce nezmenené.

2. Krajský súd v Žiline (ďalej len „odvolací súd“, „krajský súd“) na odvolanie otca rozsudkom z 08. novembra 2023 sp. zn. 13CoP/64/2023 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

2.1. K odvolacím dôvodom otca maloletej dcéry krajský súd uviedol, že ani jeden z nich nebol relevantný k tomu, aby bolo vyhovené odvolaciemu návrhu zrušenia a vrátenia veci okresnému súdu, resp. aby došlo k zmene rozsudku okresného súdu a k zamietnutiu návrhu. Aplikujúc ust. § 387 ods. 2 CSP sa stotožnil s rozhodnutím okresného súdu a v podrobnostiach na jeho závery odkázal. Rozsudok okresného súdu je rozsudkom dostatočne odôvodneným a preskúmateľným nielen čo do odôvodnenia výroku II. rozsudku okresného súdu, ale aj vo vzťahu k ostatným výrokovým častiam. K výroku II. o nedoplatku na zročnom výživnom okresný súd uviedol, že od jeho výšky 528,57 eura odpočítal sumu 135 eur a sumu 150 eur, ktorými sumami sa otec maloletej dcéry podieľal na výdavkoch na tanečných súťažiach. Okresný súd jasne zdôvodnil, ako dospel k nedoplatku na výživnom a akým spôsobom započítal otcom maloletej dcéry vykonané platby (odsek 34. odôvodnenia napadnutého rozsudku okresného súdu).

2.2. Otec maloletej dcéry v odvolaní namietal porušenie zásady rovnosti strán, kontradiktórnosti konania a porušenie práva na spravodlivý súdny proces, a to v tom smere, že skutočnosť odsťahovania sa otca od maloletého dieťaťa zo spoločnej domácnosti nebola žiadnou zo strán konania v priebehu konania uvedená. Túto okolnosť z vlastnej iniciatívy konštatoval okresný súd, a to prvýkrát až v odôvodnení písomného vyhotovenia. Primárne krajský súd uvádza, že konanie vyvolané podaným návrhom matkou maloletej dcéry o zvýšenie výživného je civilným mimosporovým konaním, nejde o sporové konanie, ktoré sa vyznačuje kontradiktórnosťou konania. V civilnom mimosporovom konaní v zmysle § 35 CMP súd je povinný zistiť skutočný stav veci a v zmysle § 36 CMP je povinný vykonať aj iné dôkazy ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci. Zákonite s konaním o zvýšení výživného je spojené to, že ak súdnym rozhodnutím bola určená výška vyživovacej povinnosti, tak k takémuto súdnemu rozhodnutiu okresný súd povinne prihliada, pretože, ak mení vyživovaciu povinnosť, tak súčasne musí meniť aj súdne rozhodnutie v časti určenia výšky vyživovacej povinnosti. Pri rozhodovaní súdu o zmene právoplatného rozsudku v týchto veciach nejde o „nové“ rozhodnutie, ale o porovnanie stavu v čase pôvodného rozhodnutia s neskoršími okolnosťami, za posúdenia toho, či sa zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, určenie výživného. Pri zmene pôvodného rozhodnutia súd skúma, či došlo k zmene rozhodujúcich pomerov od pôvodného súdneho rozhodnutia, a ak sa návrhu na zmenu pôvodného rozsudku súdu podľa § 121 CMP vyhovie, tak súd musí vo výroku svojho rozsudku vyjadriť, že ide o zmenu pôvodného rozsudku. Okresný súd preto nezasiahol do rovnosti strán účastníkov konania ani do práva otca maloletej dcéry na spravodlivý súdny proces, ak pri rozhodovaní o návrhu podaného matkou maloletej dcéry pri jeho vyhovení za aplikácie ust. § 121 CMP sa zaoberal pôvodným rozhodnutím č.k. 3P/18/2021-63 zo dňa 06. júla 2021, ktorým bola určená vyživovacia povinnosť otcovi maloletej dcéry vo výške 100 eur mesačne a ktoré rozhodnutie súdu bolo výrokom III. zmenené pri vyhovení návrhu podaného matkou. Ak okresný súd prihliadol pri zmene pomerov aj k skutočnosti, že od posledného súdneho rozhodnutia výšky vyživovacej povinnosti už otec nežije v spoločnej domácnosti s matkou a maloletou dcérou, tak takýmto postupom nedošlo k zásahu do práv otca. Krajský súd poukazuje aj na obsah zápisnice o pojednávaní pred okresným súdom dňa 26. júna 2023, keď pri vykonávanom dokazovaní bol okrem iného oboznámený aj pripojený spis Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp.zn. 3P/18/2021, pričom na tomto pojednávaní bol okrem otca maloletého dieťaťa prítomný aj právny zástupca otca maloletého dieťaťa. Mali teda účastníci konania i právny zástupca vedomosť, že sa vykonáva dokazovanie aj pripojením spisu sp.zn. 3P/18/2021, a preto nie je možné argumentovať v odvolaní tým, že až z písomného vyhotovenia rozsudku okresného súdu sa otec maloletej dcéry dozvedel o skutočnosti zmeny

pomerov, na ktorú okresný súd prihladol, a to, že nežije v spoločnej domácnosti s matkou a maloletou dcérou.

2.3. Pri zmene výšky výživného Civilný mimosporový poriadok neustanovuje, aké dlhé obdobie by malo prejsť od právoplatnosti pôvodného rozsudku na to, aby mohol súd zmeniť tento právoplatný rozsudok. Nie je preto možné poukazovať len na samotnú skutočnosť, ako to uvádzal otec maloletej dcéry, že od posledného súdneho rozhodnutia pri napadnutom rozsudku okresného súdu o zvýšení výživného uplynula doba roka a pol. Určujúca nebola dĺžka obdobia od pôvodného rozsudku, ale to, či došlo k zmene pomerov tak, ako to vyžaduje ust. § 78 ods. 1, 3 Zákona o rodine. Krajský súd konštatoval, že došlo ku kvalitatívnej zmene pomerov od posledného súdneho rozhodnutia, keď je zrejmé, že došlo k veľkému nárastu cien základných životných potrieb. K zmene pomerov od posledného súdneho rozhodnutia došlo aj na strane maloletej dcéry D., ktorej zdravotný stav si vyžaduje pravidelné návštevy v detskej pneumologickej ambulancii v Nitre, ako aj návštevu ambulancie čeľustnej ortodontie v Trenčíne, t.j. keď maloletá D. je toho času v starostlivosti odborných lekárov. Zhoršenie jej zdravotného stavu je ďalšou skutočnosťou pre zmenu pomerov okrem nárastu základných životných potrieb a skutočnosti, že otec maloletej dcéry od posledného súdneho rozhodnutia už nie je v spoločnej domácnosti s matkou maloletej dcéry a s maloletou dcérou, a tým sa ani osobne nepodieľa na výkone starostlivosti o maloletú dcéru a ani na nákladoch súvisiacich so spoločným bývaním. Pri zmene pomerov na strane maloletej dcéry a majetkových pomerov rodičov maloletej dcéry okresný súd dôsledne postupoval, ak zisťoval výdavky, nákladové položky u maloletej dcéry a výdavky u rodičov, a tomuto postupu nie je možné nič vytknúť a už vôbec nie to, čo namietal otec v odvolaní, že takýmto detailným postupom by mal byť porušený zákon, keď sa riešila skôr výška vyživovacej povinnosti a nie kvalifikovaná zmena pomerov.

3. Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu v celom jeho rozsahu podal otec (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, vyvodzujúc jeho prípustnosť z ust. § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP. Navrhol, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu, eventuálne aj súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

3.1. Napadnutý rozsudok otec považuje za nepreskúmateľný, nedostatočne odôvodnený a spočívajúci v nesprávnom právnom posúdení veci a porušení zásady rovnosti strán. Odvolací súd nesprávne právne posúdil vec, keď súhlasil (nevytkol) so súdom I. st., že tento len určil existenciu zmeny pomerov a nanovo (postupom ako v konaní o určenie výživného) rozhodol o novej výške výživného, bez toho, aby aj určil a odôvodnil „hodnotu“, finančnú výšku/dopad danej zmeny/zmien a túto finančnú hodnotu zmeny pomerov pripočítal už k určenej výške výživného predchádzajúcim právoplatným rozsudkom. Je vylúčené, aby súd v konaní o zvýšení výživného, len konštatoval existenciu potrebnej zmeny pomerov, bez toho, aby túto zmenu premietol do novej výšky výživného. K stanoveniu novej výšky výživného došlo spočítavaním jednotlivých drobných nákladov na maloleté dieťa s prihliadnutím na spočítanie výdavkov matky, ktorý postup je zaužívaný v konaní o určenie výživného. Toto konanie však takýmto konaním nie je, a preto sa takýto obdobný postup nemôže použiť. Je potrebné poukázať na to, že pri prvotnom právoplatnom rozhodnutí, bola súdom schválená dohoda, pri ktorej súd vychádzal zo všetkých jednotlivých položiek, tieto spočítal, bral na ne ohľad (ako bolo vyššie uvedené), aby mohol určiť, či danú dohodu je možné schváliť vzhľadom na potreby dieťaťa. Pri konaní o zvýšení výživného nie je možné opätovne sčítavať a brať ohľad na tieto položky, pretože o nich už bolo raz právoplatne rozhodnuté a takýto postup porušuje zákon (res iudicata). Konanie o zvýšení výživného nie je opravným prostriedkom pre konanie o určenie výživného. Z návrhu ako aj z vyjadrení matky je zrejmé, že ide práve o pokus ako zmeniť právoplatné rozhodnutie, ktoré podľa jej slov ľutuje a nemala takú dohodu ani uzatvárať. V konaní o zvýšení výživného sa musí skúmať existencia zmeny pomerov odôvodňujúca zvýšenie výživného, finančný dopad tejto zmeny (navýšenie nákladov) a pripočítanie tejto sumy k už existujúcemu výživnému určeného právoplatným rozsudkom. Opačný proces porušuje zákon, obchádza ho, keď sa opätovne rozhoduje o už rozhodnutej veci. Určenie zmeny nákladov je potrebné k tomu, aby súdy vôbec mohli určiť, či ide o kvalifikovanú (závažnú) zmenu pomerov. Bez stanovenia toho aký veľký a či vôbec finančný dopad, resp. dopad na zvýšenie nákladov na mal. dieťa má daná zmena pomerov, nie je možné, aby súd tvrdil, že ide o zákonom požadovanú kvalifikovanú zmenu pomerov. Pochybením je tiež určenie existencie konkrétnych zmien pomerov. Odvolací súd konštatuje (tak ako súd I. st.), že zákonom požadovanými zmenami pomerov je odsťahovanie sa otca zo

spoločnej domácnosti a veľký nárast cien základných životných potrieb (inflácia). Čo sa týka inflácie, tak otec uvádza, že táto sa týka aj jeho samotného, a teda sa náklady zvýšili rovnakým spôsobom aj jemu, a tak by nemala byť považovaná za zmenu pomerov. Tak, či onak, sudy neodôvodnili a neurčili, aký finančný dopad by mala mať táto inflácia na zvýšenie výživného. Odst'ahovanie otca zo spoločnej domácnosti nemôže byť považované za zmenu pomerov, nakoľko už v období prvotného rozhodnutia bol súd informovaný o tom, že otec dieťaťa sa odsťahuje, a tak sa na túto skutočnosť prihliadalo už v prvotnom rozhodnutí o určení výživného, preto sa nemôže jednat' o zmenu pomerov. Dôkazom o tom, je napríklad aj to, že súd rozhodol o zverení mal dieťaťa do osobnej starostlivosti matky, ako aj určil výživné. V prípade, že by malo ísť len o akýsi formálny rozvod, bez akejkoľvek inej zmeny v spôsobe života, tak by súd logicky takto nerozhodol a neupravil by takto práva a povinnosti rodičov, nakoľko by na to nebol dôvod. Skutočnosť, že otec dieťaťa sa odsťahoval z domácnosti časovo až po rozhodnutí súdu, nemôže zakladať takúto zmenu pomerov, keďže v dobe rozhodovania bol súd o tomto odsťahovaní informovaný a na túto skutočnosť tak prihliadal pri prvotnom rozhodnutí. K uvedenému treba dodať, že opäť nie je ani len uvedený finančný dopad tejto zmeny pomerov na výživné. Navyiac, je potrebné sa ohradiť voči tomu, že súd uvádza, že náklady na domácnosť platil predtým výlučne otec, čo je vylúčené najmä vzhľadom na existenciu BSM, teda náklady platili rodičia spoločne. K definovanej tretej zmene pomerov - zvýšenie nákladov kvôli zhoršenému zdravotnému stavu mal. dieťaťa, k takejto zmene pomerov nedošlo, nakoľko nebola pred súdom vôbec preukázaná. Takúto zmenu pomerov určil len odvolací súd, pričom nie je zrejmé z čoho vychádzal, toto tvrdenie nijako neodôvodnil, ani nedefinoval dopad na zmenu nákladov na zdravotný stav dieťaťa. Absentuje odôvodnenie výšky každej jednej zmeny pomerov - výška „spoluúčasti“ jednotlivých zmien. Čím viac kvalifikovaných zákonných zmien pomerov (teda zmien, ktoré majú dopad na zvýšenie nákladov na mal. dieťa - pretože iba takáto zmena je kvalifikovaná), tým viac bude výživné zvýšené. Preto musí byť každá zmena ohodnotená - každá zákonom požadovaná zmena pomerov na zvýšenie výživného musí predsa zvyšovať náklady - inak by nešlo o zákonom požadovanú zmenu pomerov. Teda musí byť určené, ako tá ktorá konkrétna zmena pomerov zmenila/zvýšila finančné náklady na maloleté dieťa, resp. ako sa finančne podieľa na celkovej výške zmeneného výživného.

3.2. Otec mal. dieťaťa má tiež za to, že zo strany súdu došlo v konaní k nesprávnemu procesnému postupu, keď tento, bez toho, aby účastníci konania dôvodili zmenu pomerov spočívajúcu v odsťahovaní sa otca zo spoločnej domácnosti a táto sa žiadnym spôsobom pred súdom nerozoberala a nebolo na ňu poukázané ani súdom, len prekvapivo konštatoval takúto zmenu pomerov a to prvý raz až v samotnom rozhodnutí súdu. Takéto prekvapivé rozhodnutie, resp. konštatovanie existencie tejto zmeny pomerov, na ktorej bolo primárne celé rozhodnutie založené, spôsobilo to, že otec dieťaťa sa k tejto skutočnosti nemohol už nijako vyjadriť, nemohol poskytnúť vyjadrenie, vysvetliť túto skutočnosť a bolo mu zabránené argumentovať túto skutočnosť, tak aby mal možnosť svojím prednesom uvedené vyvrátiť, či pôsobiť na rozhodovanie súdu, čo je primárnym právom účastníkov súdnych konaní. Odvolací súd v uvedenom smere nevidel pochybenie, konštatoval, že otec mal možnosť nahliadnuť do pripojeného spisu, a preto mal o takejto skutočnosti vedieť a mohol sa k nej vyjadriť. Túto argumentáciu súdu otec považuje za absurdnú, nakoľko je nelogické, aby sa otec vyjadroval ku skutočnosti, na ktorú v konaní vôbec nebolo poukázané a v konaní nebola ani raz tvrdená. Navyiac takáto procesná záležitosť mu ani neprišla na um, keďže, ako sme vyššie uviedli, v tomto smere nejde o zmenu pomerov. Otcovi tak neprišla ani myšlienka, že by v tomto smere mal niečo argumentovať. Týmto postupom súdu, tak otec nemohol tento postoj prezentovať (ako aj vysvetliť nesprávnosť tvrdenia súdu o tom, že predošlé náklady na domácnosť platil výhradne on) a uskutočňovať tak svoje procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces, čiastočne aj k odňatiu možnosti konať pred súdom, a tak v plnej miere využiť svoje práva.

4. Matka v písomnom vyjadrení k dovolaniu otca vyjadrila súhlas s napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu a nesúhlas s dovolaním otca. V konaní pred súdom prvej inštancie bol riadne preukázaný zhoršený zdravotný stav dcéry, otec mal možnosť oboznámiť sa s príslušnými dokladmi.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) - (ďalej aj „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) - po zistení, že dovolanie podal v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) účastník konania - matka, zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) skúmal, či

sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania; dospel k záveru, že dovolanie otca je potrebné ako neprípustné odmietnuť.

6. Dovolanie je v danom prípade podané vo veci starostlivosti súdu o maloletých upravenej v piatom diele prvej hlavy druhej časti CMP. Vzájomný vzťah medzi CMP a CSP je vymedzený v § 2 ods. 1 CMP, podľa ktorého sa na konania podľa tohto zákona použijú ustanovenia CSP, ak tento zákon neustanovuje inak. Keďže § 76 až § 77a CMP neobsahuje odlišnú právnu úpravu dovolania podaného vo veci starostlivosti súdu o maloletých, prípustnosť dovolania bola posudzovaná podľa ustanovení CSP.

7. Z hľadiska ústavného posúdenia treba rešpektovať právomoc najvyššieho súdu ústavne konformným spôsobom vymedzovať si prípustnosť vecí v konaní o dovolaní a vychádzať z toho, že v prvom rade je vecou najvyššieho súdu určovať si koncepciu interpretácie prípustnosti mimoriadnych opravných prostriedkov, a to za predpokladu, že táto nie je nepriateľská z hľadiska ochrany základných práv a slobôd.

8. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk.

9. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými a jasne čitateľnými podmienkami prípustnosti. Právnu úpravu dovolania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých môže byť výnimočne prelomená záväznosť už právoplatného rozhodnutia, nemožno interpretovať bezbreho; namieste je skôr zdržanlivý (uvážený) prístup.

10. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Na týchto záveroch zotrúva aj súčasná rozhodovacia prax najvyššieho súdu.

11. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné.

12. V danom prípade dovolateľ prípustnosť dovolania vyvodil z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13. V prvom rade treba uviesť, že z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017, 9Cdo/213/2021). Dovolací súd preto skúmal opodstatnenosť argumentácie dovolateľa, že v konaní došlo k ňou tvrdenej vade zmätočnosti, pričom takúto vadu v procesnom postupe odvolacieho súdu nezistil.

14. Ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a zároveň dôvodnosť dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv strany (resp. účastníka konania) nadobudla intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces.

14.1. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany sporu (resp. účastníka konania), právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutia spravodlivosti).

14.2. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej voľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

15. Dovolateľ tvrdil, že k porušeniu práva na spravodlivý proces došlo tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné a nedostatočne odôvodnené, zároveň postupom súdu došlo k porušeniu zásady rovnosti strán.

16. Vo vzťahu k tej časti dovolacej argumentácie dovolateľa, v ktorej namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nedostatočne odôvodnené, dovolací súd vo všeobecnosti uvádza, že povinnosť súdu rozhodnutie náležite odôvodniť je odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa zaoberá všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby/návrhu na začatie konania, ako aj špecifickými námietkami strany sporu. Porušením uvedeného práva strany sporu/účastníka konania na jednej strane a povinnosti súdu na strane druhej sa strane sporu/účastníkovi konania (okrem upretia práva dozvedieť sa o príčinách rozhodnutia práve zvoleným spôsobom) odníma možnosť náležite skutkovo, aj právne argumentovať proti rozhodnutiu súdu v rámci využitia prípadných riadnych alebo mimoriadnych opravných prostriedkov.

16.1. Právo strany sporu/účastníka konania na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. K jeho naplneniu dochádza tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné ani prijaté v zrejmom omyle. Povinnosťou súdu je presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutie náležite odôvodniť (§ 220 CSP a § 393 CSP, I. ÚS 243/2007), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli strany sporu. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Ak nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie, táto vada zakladá i prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f) CSP.

17. Ani judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva nevyžaduje, aby na každý argument strany/účastníka, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa naň špecifická odpoveď (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

18. Dovolací súd, dbajúc na to, že aj v konaní na odvolacom súde treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu, konštatuje, že v posudzovanom prípade obsah spisu nedáva podklad pre záver, že dovolací súd svoje rozhodnutie náležite, či presvedčivo neodôvodnil, čím by založil procesnú vadu zmätočnosti (nepreskúmateľnosti) v

zmysle § 420 písm. f) CSP. V posudzovanej veci odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP stotožniac sa s odôvodnením odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie. Treba mať na pamäti, že prvoinštančné a odvolacie konanie tvoria z hľadiska jeho predmetu jeden celok (m. m. IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09) a určujúca spätosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu má podľa názoru dovolacieho súdu všetky zákonom vyžadované náležitosti v zmysle ustanovenia § 393 CSP. Dovolací súd nezistil, že by v danej veci išlo o takýto prípad vybočenia z medzí ustanovenia § 393 ods. 2 CSP, ktorým by došlo k porušeniu práva dovolateľa na spravodlivý proces. Odvolací súd v dôvodoch svojho rozhodnutia uvádza, ako vo veci rozhodol súd prvej inštancie, obsah odvolania otca, zhrnutie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov účastníkov konania, jasne a zrozumiteľne vysvetľuje, prečo rozhodnutie súdu prvej inštancie považuje za vecne správne; k čomu na zdôraznenie jeho správnosti dopĺňa aj ďalšie dôvody, najmä v reakcii a za účelom vysporiadania sa s podstatnými odvolacími námietkami otca.

19. Z odôvodnenia rozhodnutia odvolacieho súdu vo vzťahu k dovolateľom namietanej otázky posúdenia zmeny pomerov, ako základného zákonného predpokladu pre rozhodnutie o zmene vyživovacej povinnosti oproti pôvodnej úprave, ako aj z rozhodnutia súdu prvej inštancie, nevyplýva nedostatočnosť, nezrozumiteľnosť, nepreskúmateľnosť, nepresvedčivosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie obsahuje citáciu rozhodných ustanovení Zákona o rodine (body 23. - 26.), špecifikáciu všeobecných východísk pre posúdenie otázky zmeny pomerov (body 28. - 29.), podrobné vyhodnotenie výsledkov vykonaného dokazovania a posúdenie otázky zmeny pomerov v prejednávanej veci (body 30. - 35.). Odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom rozhodnutí dostatočne vyčerpávajúco reagoval na podstatu odvolacej argumentácie otca, k námietke nedostatočného odôvodnenia sa vyjadril v bode 21., k námietke porušenia zásady rovnosti strán sa vyjadril v bodoch 22. a 23., k rozhodnej otázke preukázania zmeny pomerov a zvýšenia výživného sa vyjadril v bodoch 24. a 25.

20. Dovolací súd zdôrazňuje, že intenzitu porušenia práva na spravodlivý proces a dôvodnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f) v spojení s § 431 CSP zakladá len nesprávny procesný postup súdu spočívajúci v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Inak povedané, nie každé pochybenie v procesnom postupe súdov automaticky nadobúda intenzitu porušenia práva na spravodlivý proces, ktoré by malo za následok zmätočnosť v procesnom postupe súdu vedúcu k potrebe zásahu do právoplatného rozhodnutia s tým, aby sa o veci znova konalo a rozhodlo. Pre naplnenie zmätočnostnej vady podľa § 420 písm. f) CSP je nevyhnutné kumulatívne splnenie troch znakov, ktorými sú: 1/ nesprávny procesný postup súdu, 2/ tento nesprávny procesný postup znemožnil strane realizovať jej patriace procesné práva a zároveň 3/ intenzita tohto zásahu dosahovala takú mieru, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Je súčasťou doktríny i súdnej praxe, že nestačí spravidla jedna izolovaná vada na uplatnenie dovolania. Nevyhnutnou podmienkou, aby rozhodnutie odvolacieho súdu pri dovolacom prieskume obstálo, je, aby ako celok vykazovalo znaky spravodlivosti (7Cdo/27/2019, 2Cdo/44/2020, 9Cdo/83/2022).

21. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní súdom mienil vyčítať, že tieto sa nestotožnili so skutkovým stavom (skutkovými zisteniami), tak ako ich z vykonaného dokazovania vnímal samotný dovolateľ, dovolací súd opätovne na tomto mieste zdôrazňuje, že je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP) a správnosť skutkových a právnych záverov pri dovolaní odôvodnenom nedostatkom riadneho odôvodnenia rozsudkov súdov nižších inštancií nepreskúmava (R 24/2017, I. ÚS 61/2019).

22. Dokazovanie je časť civilného súdneho konania, v rámci ktorej si súd vytvára poznatky, potrebné na rozhodnutie vo veci. Právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc posúdiť, či a aké dôkazy na zistenie skutkového stavu sú potrebné a akým spôsobom sa zabezpečí dôkaz na jeho vykonanie (I. ÚS 52/03). V dokazovaní sa súd obmedzuje len na zisťovanie skutkových poznatkov

(poznatkov o skutkových okolnostiach, ktoré zakladajú a odôvodňujú prejednáváný nárok). Posúdenie návrhov na vykonanie dokazovania a rozhodnutie, ktoré z nich budú v rámci dokazovania vykonané, je vždy vecou súdu (viď § 185 ods. 1 CSP), a nie účastníkov konania (strán sporu). Hodnotenie dôkazov je činnosť súdu, pri ktorej hodnotí vykonané dôkazy z hľadiska ich pravdivosti a dôležitosti pre rozhodnutie. Aktuálna procesná právna úprava vychádza zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, majúcej základ v ústavnom princípe nezávislosti súdov.

23. Dovolací súd pripomína, že dovolaním sa nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú povolané súdy prvej a druhej inštancie ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorého prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly má dovolací súd možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (napr. tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov atď.) a či konajúcimi súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces.

24. Súc viazaný obsahom dovolania, kontrolou postupu súdov nižších inštancií pri zisťovaní skutočného stavu veci (§ 35 CMP) dovolací súd nezistil, že by konanie bolo postihnuté akýmikoľvek závažnými deficitmi v dokazovaní ani to, že by konajúcimi súdmi prijaté závery boli svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Z okolností preskúmvanej veci vyplýva, že súdy nižších inštancií v rámci zisťovania skutočného stavu veci postupovali v súlade so základnými princípmi civilného mimosporového konania, a to v súlade s vyšetrovacím princípom, princípom oficiality, ako aj v súlade so zachovaním princípu rovnosti účastníkov, najmä vo vzťahu k maloletému dieťaťu (čl. 4, čl. 5 a čl. 6 Základných princíпов CMP). Odvolací súd, vychádzajúc zo zisteného skutkového stavu súdom prvej inštancie, potom ako v rámci odvolacieho konania umožnil účastníkom konania písomne reagovať na vzájomné námietky, tieto vyhodnotil a zdôvodnil svoj prijatý záver, pričom poskytol odpovede na všetky relevantné skutkové okolnosti. Dovolací súd na tomto mieste len opakuje, že odôvodnenie rozsudkov (vo vzájomnej súvislosti rozhodnutia súdu prvej inštancie s rozhodnutím odvolacieho súdu) zodpovedá základnej štruktúre odôvodnenia rozhodnutia. Súslednosti jednotlivých častí odôvodnení a ich obsahové náplne zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť aj všeobecnú interpretačnú presvedčivosť. Z odôvodnení rozsudkov vyplýva, ktoré dôkazy súd prvej inštancie vykonal a ako ich vyhodnotil, aj to ako vec právne posúdil. V zmysle CMP pritom odvolací súd dokazovanie zopakuje alebo doplní, (len) ak to pre zistenie skutočného stavu veci považuje za nevyhnutné. O tom, či je potrebné vo veci zopakovať alebo doplniť dokazovanie, rozhoduje odvolací súd. V danom prípade dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie v prejednávanej veci zistil skutočný stav v dostatočnom rozsahu, na základe toho dospel k správnym skutkovým zisteniam a tieto aj správne právne posúdil. Preto je namieste záver, že nemal dôvod dokazovanie zopakovať alebo doplniť (§ 68 CMP a contrario).

25. Dovolací súd ďalej poukazuje na to, že hodnotenie skutkových okolností, na ktoré odvolací súd pri svojich úvahách vzal zreteľ, dovolaciemu prieskumu nepodlieha. Pokiaľ dovolateľ, vyvodzujúc prípustnosť dovolania z ust. § 420 písm. f) CSP, namietal v otázke preukázania zmeny pomerov aj neúplné či nesprávne zistenie skutkového stavu súdmi nižšej inštancie, najvyšší súd uvádza, že nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nie je v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu považované za vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP (v tomto smere najvyšší súd poukazuje na naďalej opodstatnené závery vyjadrené v judikátoch R 37/1993 a R 125/1999, R 42/1993, R 6/2000, ako aj na rozhodnutia 1Cdo/41/2017, 2Cdo/232/2017, 3Cdo/26/2017, 4Cdo/56/2017, 5Cdo/90/2017, 7Cdo/11/2017, 8Cdo/187/2017, 9Cdo/159/2022). Súlad tohto právneho názoru s Ústavou Slovenskej republiky posudzoval už ústavný súd, nedospel však k záveru o jeho ústavnej neudržateľnosti (II. ÚS 465/2017). Výnimkou sú iba rôzne závažné deficity v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.), prípadne konajúcimi súdmi svojvoľné,

neudržateľné alebo v zrejmom omyle prijaté skutkové závery, ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Takéto vady v procese dokazovania dovolací súd nezistil.

26. Dovolateľ napokon namietal porušenie zásady rovnosti strán v konaní. Dovolací súd v prvom rade konštatuje, že dovolateľ rovnakú námietku uplatnil už v odvolacom konaní, pričom odvolací súd sa s ňou dostatočne vysporiadal (por. body 22. a 23. odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu), dovolací súd sa s týmito závermi odvolacieho súdu v plnom rozsahu stotožňuje.

27. V zmysle článku 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) jednou zo všeobecných záruk spravodlivého prejednávania vecí pred súdom je zásada rovnosti strán sporu a „rovnosti zbraní“. V procesnoprávnej rovine predstavuje princíp rovnosti sporových strán základný postulát, podľa ktorého žiadna zo strán nemá vo vzťahu k protistrane iné než rovnocenné postavenie. Z tohto aspektu sa prejavuje princíp rovnosti sporových strán podľa čl. 6 CSP ako tzv. rovnosť zbraní judikovaná ESLP (k tomu pozri Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha, C. H. Beck, 2016, s. 44-45).

28. Rovnosť zbraní sa prejavuje ako rovnaká miera možnosti uplatňovania prostriedkov procesného útoku, ale aj procesnej obrany v medziach stanovených CSP, či CMP. Obsah princípu rovnosti sporových strán v civilnom sporovom i mimosporovom konaní sa tak prejavuje ako tzv. funkčná rovnosť, spočívajúca v takom procesnom postupe súdu, aby sa každej zo sporových strán umožnilo v rovnakej miere realizovať svoje procesné oprávnenia napríklad právo navrhovať dôkazy, vyjadriť sa k dokazovaniu či zúčastniť sa pojednávania atď.

29. Rovnosť účastníkov v konaní (čl. 47 ods. 3 ústavy) súd zabezpečuje vytvorením rovnakých procesných možností na uplatnenie ich práv a plnenie ich povinností. Podstata tejto ústavnej zásady spočíva v tom, že všetci účastníci konania majú rovnaké procesné práva a povinnosti, ktoré uplatňujú a plnia za rovnakých procesných podmienok bez zvýhodnenia alebo diskriminácie niektorej z procesných strán. Nerozhoduje procesné postavenie alebo procesná pozícia účastníka (strany sporu), nie je podstatné ani to, ktorý z účastníkov (sporových strán) sa stane žalobcom a ktorý z účastníkov je žalovaný (m. m. PL. ÚS 43/95, II. ÚS 35/02, II. ÚS 121/02, II. ÚS 135/05, IV. ÚS 126/09). Táto ústavná zásada zaručuje len procedurálnu rovnosť v určitom konaní, nie „rovnosť“ v zmysle rovnakého či dokonca želaného výsledku pre každého účastníka takéhoto konania. Aplikácia princípu rovnosti zbraní v postupe konajúceho súdu má zaručiť rozumný stav rovnováhy, v ktorom protistrana môže reagovať na relevantné argumenty druhého účastníka konania, z čoho vyplýva, že je na uvážení konajúceho súdu, či bude predstreté argumenty považovať za podstatné, a ako také ich predloží ku konfrontácii druhej strane. Konajúci súd totiž popri rovnosti účastníkov konania musí zaručiť aj plynulosť a rýchlosť konania, čo predpokladá selekciu len podstatných argumentov, ktoré bude súd predkladať na vyjadrenie protistrane (III. ÚS 402/08, ZNaU 25/09). Z uvedeného vyplýva, že zásada rovnosti účastníkov konania nie je absolútna. Procesnú rovnosť nemožno vykladať tak, že by zákonodarca nemohol stanoviť rozdielny rozsah procesných práv a povinností v rôznych druhoch konania, musí však rešpektovať rovnaký rozsah procesných práv a povinností v konaniach so zhodným predmetom konania. (I. ÚS 284/2022).

30. Z obsahu spisu nevyplýva, že by došlo k porušeniu zásady rovnosti strán sporu a že by dovolateľ bol postupom súdov v základnom konaní na svojich procesných právach akokoľvek ukrátený. Pokiaľ dovolateľ namietal, že súd prvej inštancie neprípustne prihliadol na skutkovú okolnosť odsťahovania sa dovolateľa zo spoločnej domácnosti, dovolateľ mal možnosť vyjadriť sa k tejto otázke v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie, a teda uplatniť relevantnú argumentáciu, čo aj využil a odvolací súd sa s jeho argumentáciou náležite vysporiadal. Zároveň je dôležité podotknúť, že odsťahovanie sa dovolateľa zo spoločnej domácnosti nebolo jedinou skutkovou okolnosťou preukazujúcou zmenu pomerov, ako aj to, že sám dovolateľ v pôvodnom konaní Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp.zn. 3P/18/2021 deklaroval ako svoje výdavky všetky náklady spojené s užívaním spoločného bytu. Neobstoí ani argumentácia dovolateľa, že už v pôvodnom konaní avizoval svoje plánované odsťahovanie sa zo

spoločnej domácnosti, nakoľko pre rozhodnutie súdu je podstatný skutkový stav ustálený v čase jeho rozhodovania. Súd nižších inštancií dostatočne jasne odôvodnili súvisiacu zmenu pomerov spočívajúcu v tom, že v čase pôvodného rozhodnutia rodičia maloletej bývali v spoločnej domácnosti, náklady na byt hradil otec, v čase nového rozhodnutia bolo preukázané, že otec sa zo spoločnej domácnosti odsťahoval do domu svojich rodičov, náklady na byt teda v celom rozsahu musí znášať matka, k čomu jej pribudla tiež povinnosť vyplatiť otca z dôvodu vyporiadania BSM a zaťaženie splátkami hypotekárneho úveru.

31. Hodnotové nastavenie mimosporového konania, ktorým je aj konanie v posudzovanej veci, vyjadruje požiadavku, aby podkladom rozhodnutia bol sumár zistení, ktoré sa čo najviac približujú skutočnému stavu veci (§ 35 CMP). Výšetrovací princíp, úzko spätý s princípom oficiality a princípom materiálnej pravdy ako základnými princípmi civilného mimosporového konania, vo svojej podstate určuje, ako má súd postupovať pri zistení podkladu rozhodnutia, a súčasne, ako sa má priblížiť k skutočným (nie fiktívnym) a reálne existujúcim právam a právom chráneným hodnotám v rozsahu čo najbližšie ich hmotnoprávnemu vyjadreniu. Preto boli sudy nižších inštancií povinné prihliadnúť na všetky zistené skutočnosti a tieto náležite vyhodnotiť.

32. Za procesnú vadu konania podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že žalovaný sa s rozhodnutím odvolacieho súdu nestotožňuje a do práva na spravodlivý proces nepatrí právo na to, aby bol účastník konania (v súčasnosti strana sporu) pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ním predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jeho vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 98/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

33. Vzhľadom na uvedené dovolací súd vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP nezistil, preto je dovolanie v tejto časti procesne neprípustné, čo je dôvod na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c) CSP.

34. Dovolateľ ďalej prípustnosť podaného dovolania vyvodzoval z ust. § 421 ods. 1 písm. b) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená.

35. Relevantnou podľa § 421 ods. 1 CSP je právna (nie skutková) otázka, na ktorej spočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu. Musí ísť pritom o takú právnu otázku (teda otázku odvíjajúcu sa od interpretácie hmotného alebo procesného práva), ktorá bola podľa názoru dovolateľa odvolacím súdom vyriešená nesprávne (porovnaj § 432 ods. 1 CSP) a pri ktorej - s prihliadnutím na individuálne okolnosti veci (prípadu) - zároveň platí, že ak by bola vyriešená správne, sudy by nevyhnutne rozhodli inak, pre dovolateľa priaznivejším spôsobom.

35.1. Právnym posúdením veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Je to činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio iuris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facti), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Správnosť skutkových zistení súdov, či výsledok hodnotenia, resp. nevyhodnotenia dôkazov je z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolacieho dôvodu v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a), b), c) CSP otázkou irelevantnou.

36. Otec v súvislosti s dovolacím dôvodom v zmysle § 421 ods. 1 písm. b) CSP v dovolaní jasne neformuloval žiadnu takú právnu otázku, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Vyjadril len nespokojnosť s právnym posúdením veci, pričom z obsahu jeho námietok vyplýva, že nimi namieta hodnotenie

vykonaného dokazovania, t.j. nie právne otázky, ale otázky skutkové, preukazujúce zmenu pomerov. Dovolací súd v právnom posúdení otázky zmeny pomerov zo strany nižších súdov neidentifikoval žiadnu takú vadu nesprávneho právneho posúdenia, ktorá by zakladala prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a), b), c) CSP.

37. Právna úprava tejto otázky vychádza z koncepcie zmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí v prípade zmeny pomerov, a to v dôsledku uplatnenia klauzuly rebus sic stantibus. Nové rozhodnutie bude reflektovať zmenené pomery, bez potreby riešiť uvedené prostredníctvom systému opravných prostriedkov. Pri rozhodovaní súdu o zmene právoplatného rozsudku nejde o nové rozhodnutie, ale len o porovnanie stavu v čase pôvodného rozhodovania s neskoršími okolnosťami za účelom posúdenia toho, či sa zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného. Civilný mimosporový poriadok neustanovuje, aké dlhé obdobie by malo prejsť od právoplatnosti pôvodného rozsudku, aby súd mohol zmeniť tento právoplatný rozsudok na to, keďže táto skutočnosť je pre naplnenie predpokladov pre zmenu rozsudku podľa § 157 CMP v zásade irelevantná. Pri zmene takéhoto rozsudku už súd nemôže preskúmať správnosť pôvodného rozsudku, môže sa zaoberať len otázkou, či došlo k zmene rozhodujúcich pomerov. Nemožno teda prihliadať na také okolnosti, ktorých nástup treba datovať ešte do obdobia pred vydaním rozhodnutia majúceho sa v novom konaní zmeniť, pretože pristúpenie v tomto na opak by znamenalo možnosť nápravy inak než za pomoci opravných prostriedkov aj nedostatkov skoršieho konania a rozhodnutia vydaného v takom konaní. Ak súd vyhovie návrhu na zmenu rozsudku podľa § 157 CMP, musí vo výroku rozsudku vyjadriť, že ide o zmenu pôvodného rozsudku. Zmena pomerov môže zahŕňať tak zmenu pomerov na strane oprávneného (jeho odôvodnené potreby), ako aj zmenu pomerov na strane povinného (jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery). Civilný mimosporový poriadok však pod pojmom "zmena pomerov" rozumie len zmenu podstatnú a závažnú, nie zmeny krátkodobého charakteru. Malo by ísť o podstatné zmeny v tých skutočnostiach, ktoré tvorili skutkový základ pôvodného rozhodnutia. (por. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/91/2019, 8Cdo/72/2020, rozhodnutia ústavného súdu II. ÚS 514/2014, III. ÚS 319/2015).

38. Súd nižších inštancií pri posudzovaní rozhodujúcej právnej otázky preukázania zmeny pomerov vychádzali z vyššie uvedených východísk, keď z ich rozhodnutí je jednoznačne zrejmé, že nešlo o nové rozhodnutie určenia vyživovacej povinnosti, ale len o porovnanie stavu v čase pôvodného rozhodovania s neskoršími okolnosťami za účelom posúdenia toho, či sa zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre určenie výživného. Pri zmene pôvodného rozsudku nižšie súdy nepreskúmavali správnosť pôvodného rozsudku, zaoberali sa len otázkou, či došlo k zmene rozhodujúcich pomerov. Zároveň neprihliadali na také okolnosti, ktorých nástup by bolo treba datovať ešte do obdobia pred vydaním rozhodnutia majúceho sa v novom konaní zmeniť. Zmena pomerov v danom prípade zahŕňala tak zmenu pomerov na strane oprávneného (jeho odôvodnené potreby), ako aj zmenu pomerov na strane povinného (jeho schopnosti, možnosti a majetkové pomery), zároveň išlo o zmeny podstatné a závažné, nie zmeny krátkodobého charakteru. Tak ako už dovolací súd konštatoval vyššie, nižšie súdy dostatočne podrobne a presvedčivo odôvodnili posúdenie otázky zmeny pomerov. Bolo pritom potrebné prihliadnúť na to, že pôvodné rozhodnutie Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č.k. 3P/18/2021-63 zo dňa 06. júla 2021 bolo schválením rodičovskej dohody, t.j. so skrátenou formou odôvodnenia, ktoré neobsahovalo špecifikáciu rozhodujúcich skutkových okolností pre určenie výšky výživného, čo do určitej miery sťažilo možnosť porovnania pôvodných a nových pomerov z hľadiska ich presnej matematickej kvantifikácie, súdom nižších inštancií však nemožno vytknúť postup, keď najprv konštatovali preukázanie zmeny pomerov a následne určili rozsah zvýšenia vyživovacej povinnosti otca vychádzajúc z aktuálneho zmeneného stavu oproti stavu v čase pôvodného rozhodnutia, pričom z ničoho nevyplýva, že by pritom vychádzali zo skutočností, ktoré boli dané ešte v čase pôvodného rozhodovania.

39. Vo všeobecnosti závery súdov pri posudzovaní určenia konkrétneho rozsahu vyživovacej povinnosti, prípadne jeho zmeny, sú výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností prejednávanej veci, ktoré v konaní vyšli najavo a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov súd viedli k prijatiu toho-ktorého rozhodnutia. Potom je opodstatnené konštatovanie, že v takýchto prípadoch nie je žiaduce, aby rozhodovacia prax priznala prioritný význam niektorej z okolností, resp. niektorému z kritérií, posudzovaných pri určovaní konkrétnej výšky vyživovacej povinnosti, aby sa nezamedzilo

žiadanému výsledku konaní o výživnom voči maloletým, ktorým má byť najlepší záujem dieťaťa. Dovolací súd je tiež názoru, že nie je možné precedenčne zaviazať súdy ku konkrétnemu spôsobu rozhodovania pri existencii určitej okolnosti (napríklad vzniku novej vyživovacej povinnosti), keďže určenie konkrétnej výšky výživného súdom je vždy výsledkom posúdenia individuálnych skutkových okolností každej prejednávanej veci (vychádzajúc z odôvodnených potrieb maloletých detí, zárobkových možností, schopností a majetkových pomerov oboch rodičov) vo vzájomných súvislostiach. Vďaka tomu potom môže súd prijať celkom jedinečné a konkrétne závery "šité na mieru" pre ten-ktorý prípad a dosiahnuť tak v súdnom konaní vo veciach starostlivosti o maloletých sledovaný cieľ, t. j. najlepší záujem maloletého dieťaťa. Preto ani nemôže reálne existovať ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu ohľadom spôsobu určenia rozsahu vyživovacej povinnosti, pretože každé jedno rozhodnutie je individuálne pre daný prípad a nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady i keby formálne vykazovali rovnaké skutkové okolnosti (4Cdo/196/2017).

40. Dovolací súd uzatvára, že pokiaľ dovolateľ v dovolaní namieta nesprávne vyhodnotenie dôkazov a zistený skutkový stav, takto dovolateľom formulované dovolacie námietky majú charakter námietky nesprávneho hodnotenia dôkazov a následne nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom ale takáto námietka nie je nespôsobilá založiť prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP. Len samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, či kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní veci významovo nezodpovedajú predpokladom prípustnosti dovolania, ktoré sú definované v § 432 CSP v spojení s § 421 ods. 1 CSP. Dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie nemožno odôvodniť spochybnením skutkových záverov súdov nižšej inštancie, a preto dovolateľom nastolené námietky nesprávneho právneho posúdenia veci nespĺňajú náležitosti vymedzenia prípustného dovolacieho dôvodu v zmysle § 432 CSP.

41. Z uvedeného je zrejmé, že nebolo možné uskutočniť meritórny dovolací prieskum, nakoľko obsah dovolania a vymedzenie prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP nemalo zákonom vyžadované náležitosti. Pokiaľ by dovolací súd za tohto stavu nebral do úvahy absenciu náležitostí prípustnosti dovolania a napriek tomu by pristúpil aj k posúdeniu dôvodnosti dovolania, uskutočnil by procesne neprípustný dovolací prieskum, priečiaci sa nielen všeobecne koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj konkrétnemu cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 CSP. Postup dovolacieho súdu by v takom prípade dokonca porušil základné právo na súdnu ochranu toho, kto stojí na opačnej procesnej strane (II. ÚS 172/03).

42. Z dôvodov vyššie uvedených dospel najvyšší súd k záveru, že je nevyhnutné aj v tejto časti odmietnuť podané dovolanie podľa § 447 písm. f) CSP, v zmysle ktorého dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

43. Dovolací súd preto s ohľadom na vyššie uvedené dovolanie dovolateľa odmietol ako neprípustné v súlade s § 447 písm. c) CSP vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP a vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 421 ods. 1 CSP v súlade s § 447 písm. f) CSP, lebo dovolací dôvod nebol vymedzený spôsobom uvedeným v § 431 až § 435.

44. O nároku na náhradu trov dovolacieho konania rozhodol dovolací súd podľa § 453 ods. 1 CSP a § 52 CMP tak, že vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

45. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.